

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.— Za vse druge države in Ameriko K 5.60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inserate, naročnino, reklamacije pa na upravnništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — **Inserati:** štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavi: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Boj za Trst.

Dunaj, 2. junija.

Davi se je ponesrečil pri Gorici sovražen napad. Sicer ob Soči samo topovski boji in jako živahno letalsko delovanje. Naši bojni letalci so zbili v zračnem boju dve sovražni letali. Na tirolski fronti so vzele meseca maja naše napadov željne čete 8 oficirjev, 728 mož, 10 strojnih pušk in 2 metala granat iz sovražnih pozicij.

Dunaj, 3. junija.

V ozemlju Sv. Marka pri Gorici so vrgli od delki stotnika Sonnewenda sovražnika z rezkim sunkom iz njegovih najsrednejših jarkov. Pustil nam je 10 oficirjev, 500 mož in 4 strojne puške.

Italijanski letalci so obmetali Trst in istrske kraje z bombami. V Trstu je bila ubita ena žena in en otrok.

Dogodki na morju.

Dunaj, 2. junija.

V noči od 31. maja na 1. junija je vladalo v ozemlju Trsta in na sosednem obrežju živahno ponočno letalsko delovanje, pri čemur so naša pomorska letala železniške naprave in druge vojaške objekte v Cervinjanu in in St. Giorgio di Nogaro obložila z bombami z opaženim uspehom. Sovražni letalski napadi na Trst in okolico so ubili enega dečka. Materijalne škode ni. Pri nočnem zasledovanju se je posrečilo našemu letalcu poročniku linijske ladje Banfieldu, sestreliti sovražno letalo na sovražnem ozemlju. Mi nismo izgubili nikakega letala.

Dunaj, 4. junija.

Vzhodno od Gorice je poskusil sovražnik večkrat zopet zavzeti predvčerajšnjim na nas izgubljene jarke. Vsi napadi so bili brezuspešni. naš plen se je zvišal nad 11 častnikov, 600 mož in 9 strojnih pušk. Na Fajtem hribu smo dvignili 33 Italijanov iz sovražnih pozicij. V pokrajini pri Jamljah je bilo bojno delovanje bistveno živahnejše. Pri Arcu na južnem tirolskem smo zbili italijanski hidroplan. Kakor je razvidno iz zelo previdnih cenitev, prekašajo izgube Italijanov v deseti bitki ob Soči vse, kar je bil sovražnik pri prejšnjih navalih žrtvoval človeških življenj in ljudske sile svoji zavojevalni politiki. Dognali smo tekom 19dnevne borbe, da je bilo v prvi črti najmanj 35 italijanskih divizij. Proti odseku fronte, širokem 40 kilometrov, je torej jurišala najmanj polovica vse italijanske vojske. Izgube, ki jih je imel pri teh žrtvah napadalec, na mrtvih in ranjenih presegajo gotovo 161.000 mož. Poleg tega smo odvzeli sovražniku 16.000 vjetih, tako da dobimo, za Italijane ugodno računano, skupno izgubo 180.000 mož. Tej izgubi nasproti stoji za sovražnika zasedenje gore Kuk in v razvaline sestreljene vasi Jamlje kot pridobitev na prostor, dosti malo za zmagooslavje, katero je polnilo drugo obletnico vojne Italije. Uspeh je ostal brez vsakega dvoma na naši strani!

Dunaj, 5. junija.

Južno od Jamelj — na pol pota med Tržičem in Grmado — so zavojevale naše čete z načrtno pripravljenim in izvršenim protinapadom znaten del pred dvema tednoma na tem odseku po

Italijanih osvojenih jarkov. Zaman je vrgei sovražnik svoje peš došle in z avtomobili pripeljane rezerve v boj, da bi nam zopet izstrgal pridobljeno ozemlje. V dan in noč trajajočem borenju, ki se je davi vsled novih italijanskih ojačenj stopnjevalo do največje ljutosti, je ostala naša junaška infanterija na vsej črti zmagovalka. Sovražnik je povsodi vržen nazaj. Tudi poskusi Italijanov, da bi razbremenili svoje južno krilo s sunki pri Kostanjevici, na Fajtem hribu in vzhodno Gorice, so se izjalovili ob hrabri obrambi naših čet popolnoma.

Število včeraj pri Jamljah pripelanih vjetnikov znaša 171 oficirjev in 6500 mož. V zadnjem poročilu naznanjeno število je doseglo skupno za obrambno bitko nenavadno višino 22.000 vjetnikov. — Nad Cortino d' Ampezzo je bil sovražen dvokrovnik v zračnem boju zbit na tla.

V noči na 4. junij je bila v severni Adriji od sovražnega podmorskega čolna torpedirana neka naša torpedovka ter se je potopila. Večji del posadke je bil rešen.

Dunaj, 6. junija.

Sovražnik se je mučil včeraj med Vipavsko dolino in morjem z brezuspešnimi napadi, da popravi zadnje dni na Kraški visoki planoti doživeli poraz. Njegovi napadi so se razbili. Naše čete so razširile z zavzetjem neke višine pri Jamljah svoj uspeh ter so držale v ljutih bojih vse zavzeto ozemlje. Število v zadnjih treh bojnih dnevih vjetih se je zvišalo na 250 častnikov, med njimi 4 štabni častniki, in 10.000 mož. Več italijanskih polkov smo vjeli skoraj z vsem moštvom neranjenih, tako polk št. 86. z 2685 možmi, polk št. 69. s 1932 možmi in polk št. 71. s 1831 možmi. Brigade Verona, Siracusa, Puglie in Ancona, v katerih vrstah so se ti polki borili, so uničene. V predoru pri Štivanu smo vplenili celo poljsko bolnišnico. Bojišče je posejano z mrtvimi Italijani. V jasni mesečni noči od včeraj na danes so italijanski letalci daleč za našo fronto pripluli nad mesta in kraje. Na Notranjeavstrijskem so pripluli do Ljubljane, na Tirolskem v bližino Bolcana. Na Primorskem in Kranjskem je bilo nekaj prebivalcev od bomb ubitih. Škode ni bilo.

Dunaj, 7. junija.

Ob Soči je sovražnik z največjo žilavostjo nadaljeval svoje poskuse, dne 4. mu odvzete pozije za vsako ceno vzeti nazaj. Bojišče pri Jamljah je bilo zopet pozorišče najsilnejše borbe. Italijani so podlegli. Njih napadi v masah so se povsod s težkimi izgubami zlomili. Zopet je ostalo 30 častnikov in 500 mož v naših rokah, tako da presega skupno število od 12. maja sem vjetih vsoto 27.000 mož.

V Ziljski dolini smo zbili dne 5. junija italijanski bojni dvokrovnik. Oba letalca smo neranjena vjeli. Isti dan so sunile naše napadalne čete v okolici Dreizinnen uspešno v sovražne pozicije. Včeraj živahen italijanski topovski ogenj v dolini Sugana in na visoki planoti Sedmih občin.

Francoska ofenziva.

Berolin, 2. junija.

Kakor prejšnje dni se je stopnjevalo bojno delovanje artiljerije v loku Wytchaete. Na fronti

pri Arrsu je bil ogenj posebno pri Lensu in na severnem bregu Scarpe močan. Pri izvidnih praskah so napravile naše napadalne čete nekaj vjetmed temi tudi Portugalce.

Pri Allemantu, severo - vzhodno Soissons, sta izvršila neki hanoverski in neki vestfalski polk, učinkovito podpirana po delih preizkušene napadalne čete, artiljerije, minometih, letalcih, napad s polnim uspehom. Z nenadnim navalom je bila francoska pozicija v obsegu kakih 1000 metrov vzeta in vzdržana proti ponovnim protinapadom. Trije oficirji in 187 mož je vjetih, številne strojne puške in minometi vpljeni. Na obeh bregovih Scarpe in vzhodno Mase je bilo ognjeno delovanje od časa do časa živahno,

Berolin, 3. junija.

V odseku Wytchaete je trajal močan artiljerijski ogenj tudi včeraj. Med Lensom in Queantom je ognjeno delovanje tudi ostalo živahno. Ponoči so napadli Angleži pri Loosu, ob potoku Souchez in severno Monchy. Bili so zavrženi. Na posameznih kosih jarkov jugo-zapadno Lensa se še vršijo boji.

Bojuo delovanje vzdolž Aisne in v Champagni je bilo na sploh neznatne. Naše napadalne čete so pripeljale ob Chemin des Dames jugo-vzhodno Filaina več metal plamenov, ob Aisni 15 vjetnikov.

Na desnem bregu Mase je bilo pri Raudimontu, Combresu in St. Mihielu več francoskih izvidnih čet odbitih.

Ponoči na 1. junija so obmetali angleški letalci v etapnem ozemlju nahajajoče se taborišče z bombami, ki so izmed francoskih vjetnikov ubile enega moža, jih ranile 91. Naše letalske skupine so vrgle pred fronto pri Arrasu in Aisni s poznanim učinkom bombe na železniške naprave, municijske in transportne zaloge. V zračnih bojih in z obrambnim ognjem so nasprotniki včeraj izgubili 10 letal.

Berolin, 4. junija.

V loku pri Wytchaetu je dosegel artiljerijski boj včeraj skrajno silo. Trajal je tja v noč. Blizu obali. ob kanalu La Bassée in na obeh straneh Scarpe se je bojno delovaje povečalo. Ponoči so sledili v močnih ognjenih valovih sunki Angležev pri Hulluchu, Lensu, Monchyju in Cherisyju. Povsod smo jih zavržili. Ob potoku Souchez dopoldne zaostala gnezda Angležev smo izvečine očistili.

Zapadnopruski in renski polki so izvršili pri Craonu nasilen izvidni pohod, pri katerem je ostalo po ljutih bližinskih bojih nad 150 Francozov in 15 strojnih pušk v rokah naskakujočih čet. Na zapadnem pobočju gore v naše pozicije zajete francoske jarke smo proti močnim protinapadom držali. Danes ponoči so vdrle stotnije dolenjšlezjskih polkov v sunku severo - zapadno od Brayeja v francoske pozicije in vjele nad 100 mož. Tudi smo vplenili tu 15 strojnih pušk. Oba izvidna sunka sta prinesla dragocena poročila o porabi sovražnih sil. V Champagni smo vzhodno od gore Poehl razbili napad več sovražnih stotnij s protisunkom.

Berolin, 5. junija.

Položaj na flandrski fronti je neizpremenjen. V Wytchaete-loku in na sosednih odsekih se stopnjuje že nekaj dni artiljerijska bitka popoldne

do skrajne sile in traja do pozne noči. Za ugotovljenje sovražnega ognjenega učinka prodirajoči oddelki so bili vedno zavrtni. Blizu obali in kanalom La Bassée in cesto Bapaume-Cambray je bilo tudi včeraj bojno delovanje na več krajih živahno. Tukaj so istotako sunki za Angleže ostali brez rezultata.

Vzdolž Aisne in v zapadni Champagni se je mestoma artiljerijski boj zopet zvišal. Pri Braye sta bila dva po jako močni pripravi izvedena ponočna napada odbita s težkimi izgubami za Francoze. Vzhodno napadalnega mesta so zajele lastne jurišajoče čete vjetnike iz sovražnih jarkov.

Berolin, 6. junija.

Artiljerijska bitka v odseku pri Wytchaetu se je po kratkem presledku nadaljevala. Močne sovražne izvidne sunki smo zavrtni. Zvečer in ponoči je bilo bojno delovanje tudi blizu obali in ob fronti v Artoisu močnejše. Ko se je znočilo, so napadli Angleži z močnimi, globoko razporedenimi silami na severnem bregu Scarpe. Med Gavrellom in Fampouxom smo sovražnika s težkimi izgubami vrgli z bavarškimi četami nazaj. Bolj proti jugu so vrdle njegove napadalne čete pri kolodvoru Roeux v naše pozicije. Tam se vrši za majhne kose jarkov še boj.

Ob Chemin des Damesu in v zapadni Champagni je bilo artiljerijsko delovanje izmenoma močno. V noči na včeraj so poskusili Francozi še tretji napad severo-zapadno od Brayeja. Tudi ta naval jim ni prinesel uspeha, pač pa jih je stal velike žrtve. Enako brezuspešno in z izgubami so močne francoske sile večkrat napadle naše jarke ob Zimski gori.

Neka naša letalska flotilja je metala na vojaške naprave v Shernessu (izliv Themse) nad 5000 kg bomb. Opazovali smo, da smo dobro zadeli. V številnih bojih ob fronti je utrpel sovražnik 11 letal. Poročnik Allmenröder je izvojeval svojo 25. in 26. zmago, poročnik Voss svojo 33.

Berolin, 7. junija.

Med Ypresom in Armentiersom divja od včeraj artiljerijski boj z nezmanjšano silo. Danes zjutraj se je z razsežnimi razstrelitvami in najsilnejšim bobnajočim ognjem z infanterijskim napadi Angležev bitka na Flandrskem v polnem obsegu razvnela. Z izredno silo je trajalo streljanje od kanala La Bassée tja na južni breg Scarpe. Pri Hulluchu, Loosu, Lievinu in Roeuxu so se danes pred dnevom ponesrečili močni angleški delni napadi.

Kmalu potem, ko so bili dolenjerenski fizilirji ob cesti Pinon-Jouy v ljuti borbi dvignili več vjetih iz francoskih jarkov ter opozorili nasprotnika na to točko, so se polastili rano zjutraj južno od Pargny-Filaina deli meiningenskih, hannoverskih in šlezvik-holsteinskih polkov sovražnih pozicij ob Chemin des Damesu v razsežnosti nekako 2 km. Z uspešno podporo artiljerije, metal min in letal in spremljani od pionirjev in v bojih zadnjega tedna posebno preizkušenega napadalnega bataljona št. 7, so vzele stotnije kljub žilavemu odporu zapovedani napadni cilj. Proti zavzeti črti so bili po silnih ognjenih valovih naperjeni močni sovražni protinapadi tja v noč. Vse smo zavrtni. 14 častnikov, 543 mož smo vjeli ter vpleli revolverski top, 15 strojnih pušk in več metal granat.

V loku pri Wytchaetu je sovražnik vdrl v naš prvi pas pozicij. Sem in tja valoveči boj je v polnem teku.

Na Balkanu.

Francozi zasedli otok Santa Maura

Milan, 2. junija. Kakor je izvedel „Corriere della sera“ iz Santi Quaranta, so zasedle mali otok Santa Maura blizu Preveze francoske čete imenom solunske provizorične vlade.

Ruska revolucija.

General Brusilov ruski vrhovni poveljnik.

Petrograd, 4. junija. Vrhovni poveljnik Aleksejev je bil postavljen na dispozicijo provizorične

vlade. General Brusilov je imenovan za vrhovnega poveljnika ter je bil na jugozapadni fronti nadomeščen od generala Gutorja.

Kerenjskij o ruski armadi

Kijev, 4. junija. Agentura. Razpravljajoč o izvajanjih nekaterih vojaških delegatov, je izjavil vojni minister Kerenjskij sledeče: Ker sem prepoštoval celo Rusijo in vse fronte, lahko pribijem, da niso bili vsi pojavi, ki se jih je doslej smatralo za znake agonije naše armade, nič drugega, kakor težke porodne bolečine nove ruske države. Zagotovim vas lahko, da vzlic podkopavanju discipline, rase moč ruske armade na podlagi iz nove samozvesti izvirajoče discipline. Enkrat za vselej lahko izjavim, da so fraterniziranja popolnoma ponehala.

Zarota v Petrogradu.

Kodanj, 4. junija. „Politiken“ javlja, da so v Petrogradu razkrili zaroto, ki je nameravala organizirati protirevolucijo in umoriti več članov sedanjice vlade, zlasti Kerenjskega. Aretiranih je več oseb.

Ruski armadni svet.

Kodanj, 1. junija. V ruskem glavnem stanu je zboroval važen armadni svet. Predsedoval je vojni minister Kerenjskij. Ta je poudarjal, da je ruska armada ljudska armada in da ima samo nalogo, braniti Rusijo in rusko svobodo. Razpravljalo se je tudi o novi ofenzivi. Posamezni armadni poveljniki so se izrekli za večje ofenzive, vojaški zastopniki pa so ugovarjali. Vendar izhaja iz listov, da se začne ofenziva, četudi ne v velikem slogu. Sklenjena je bila tudi reorganizacija generalnega štaba in je za šefa glavnega generalnega štaba imenovan general Goudzerovskij.

Car v Petropavlovski trdnjavi.

Zeneva, 2. junija. Agentura Radio poroča iz Petrograda, da je neposredno pričakovati pripekljanja carja Nikolaja v Petropavlovsko trdnjavo.

Vojna z Ameriko.

Flotilja rušilcev podmorskih čolnov.

Lugano, 2. junija. „Corriere della sera“ poroča preko Pariza, da grade sedaj v Philadelphiji velikansko flotiljo rušilcev podmorskih čolnov. Čez dva meseca bo pripravljenih 500 malih oboroženih ladij, ki vozijo hitreje, kakor podmorski čolni za varstvo atlantske obali. Ameriška vlada je naročila 300 takih ladij, ki so dolge po 40 metrov in imajo motorje po 200 konjskih sil. Nadaljnih 200 takih rušilcev se bo zgradilo na račun patrijotov.

Ameriška vojna ladja potopljena.

Köln, 2. junija. „Kölnische Zeitung“ poroča: „Züricher Post“ prinaša po zanesljivih angleških vesteh poročilo, da se je ob južni irski obali vsled mine potopila neka ameriška vojna ladja.

Pretrganje stikov z Brazilijo.

Buenos Aires, 5. junija. Dosedanji nemški poslanik v Braziliji v. Pauli odpotuje z osobjem poslaništva v Amsterdam. Dobil je prosto pot.

Priprave Brazilije.

Iz Rio di Janeira poročajo, da bo brazilsko vojno brodovje pričelo koncem junija s patroljskimi vošnjami v južnem Atlantskem oceanu.

Nicaragua prekinila stike z Nemčijo.

Berolin, 6. junija. Glasom uradnega poročila cesarskega poslanika pri srednjeameriških republikah, je Nicaragua pretrgala stike z Nemčijo.

Amerika in vojna.

New York, 5. junija. Z jutrajšnjim dnem se začne registriranje vseh moških v starosti od 21 do 31 let. Sodi se, da bo popisanih deset milijonov za vojaško službo sposobnih mož. En milijon teh mož bo potrjenih. Pričakuje se, da se ponekod zgode nemiri, a oblasti so odločene, udušiti vsak upor.

Državni zbor.

Dunaj, 5. junija. Poslanska zbornica je odpravila v današnji seji drugo branje reforme po-

slovnika. Od Ceha Frante stavljeni predlog, da se morajo vsi govori dobesedno sprejeti v protokol v jeziku, v katerem so bili govorjeni, je bil pri pomenskem glasovanju sprejet z 203 glasovi proti 185 glasovom.

Ta sklep je največjega principijalnega pomena. Parlament je pred vsem svetom pokazal, da država po svoji večini ni nemška, zastopniki vseh nenemških narodov so posvedočili, da so odločeni odbiti vsak poskus dati državi lažljivo nemško krinko, uveljavili so v konkretnem slučaju princip enakopravnosti v zakonodajnem zboru avstrijske narodnostne države. Rezultat glasovanja so pozdravile nenemške stranke z živahnim odobravanjem, ki pa ni imelo nobenega prikusa po škodljivem triumfu nad poraženimi Nemci. Zmaga pravičnega principa je napolnila naše zastopnike z iskrenim zadoščenjem, ne bo jih pa gnala v ekstreme ter jih ne bo zapeljala v to, da bi skušali sedaj s skrajno konsekvencnostjo dražiti poražene nasprotnike ter jim dajati povoda za proti parlamentu naperjene naklepe.

Cenzura.

Poslanca Stanek in Seitz protestirata proti tem, da cenzurirata neki častnik vojnega ministrstva in neki uradnik zunanjega ministrstva govore poslancev. Predsednik pritruje, da nima niko izven zbornice pravice kontrolirati in cenzurirati v zbornici govorjenih govorov. (Živahno pritrevanje in ploskanje.)

Poslanec dr. Korošec izjavlja, da zasleduje s svojim minoritetnim predlogom princip, da se v vseh vprašanih odločitvah ne prepusti prostemu prevdanku predsednika, marveč zbornici. (Pritrevanje pri Jugoslovanih.)

Parlament armadi.

Koncem seje se pooblasti predsednik, ki naznani pod viharim dolgotrajnim odobravanjem sijajni uspeh naših čet na Krasu in pri Jamljah, da pošlje brzojavno čestitko poveljniku soške armade, generalnemu polkovniku pl. Boroeviču.

Slovenski predlogi.

Došla sta zbornici predlog poslanca Spinčiča glede pravične ureditve političnih in narodnih razmer pri Hrvatih in Slovencih, zlasti tudi v Trstu in Istriji in predlog poslanca Jarca glede praktike upravnih oblastij na Kranjskem glede rabe krajevnih imen.

Prihodnja seja jutri.

Prvi nemški naskok na parlament.

Zmaga ideje pravičnosti in enakopravnosti vladi in Nemcem ni dala spati. Še snoči so se posvetovali nemški klubi pozno v noč, kako spremeniti uspeh nenemških strank v poraz. Iz nemškega tabora so prihajale grožnje in začela je delovati znana radikalna parlamentarna kamarila, kateri je vsaka prilika dobra, da si odpre toli zaželeno pot do ustavnega prevrata.

Reči se mora, da je tudi vlada pošteno storila svoje, da se posreči namen, naperjen proti včeraj v drugem branju sprejeti lex Franta.

Nemci so se postavili na stališče, da v tretjem branju ne glasujejo za spremenjeni poslovnik ter tako onemogočijo (ker je glede nekaterih paragrafov potrebna dvetretjinska večina) njega definitivno sprejetje, ako nenemške stranke ne prekličejo lex Franta, oziroma jo ne spremenijo tako, kakor bi bilo Nemcem ljubo. Nemška zahteva je šla torej za tem, da tudi v bodoče ostane v nemščini praktični privilegij edinega parlamentarnega protokolarne jezika.

Vsled konferenc, ki so trajale ves dan, je morala biti seja zbornice dvakrat, ob 11. in 4. prekinjena, zavržen je bil eden kompromisni predlog za drugim, in šele zvečer se je poljskemu poslancu dr. Leu posrečilo, sestaviti formulo, ki menda zasigura sprejetje poslovnika.

Dr. Leo je namreč predlagal: lex Franta ostane nespremenjena, zbornica pa sprejme resolucijo, v kateri izreče, kako naj se lex Franta praktično izvaja. Nenemški govori naj pridejo namreč v dobesednem nemškem prevodu v tekst protokola, originalno besedilo pa se naj objavi v posebnem drugem delu protokola.

Zadeva poslanca Grafenauerja.

V imenu jugoslovanskega kluba je danes vložil načelnik dr. Korošec po nalogu kluba od

Podpisujte šesto vojno posojilo.

poslanca dr. Rybara izdelan predlog, ki zahteva, da se naj na 5 let težke ječe obsojenega poslanca Grafenauerja izpusti iz ječe ter pokliče k sejam državnega zbora.

Predlog se opira na dejstvo, da je bil posl. Grafenauer nezakonito obsojen in da torej ni izgubil mandata.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 5. junija. Hrvatski sabor je danes po daljši pavzi zopet pričel s svojimi posvetovanji. Predsednik je sporočil, da se nahaja med predlogami hrvatski original inauguralnega diploma, ki se prebere in vzame na znanje. Poslanec dr. Pavelić prebere nato v imenu Starčevićeve stranke izjavo, ki pravi, da razume Starčevićeva stranka pod čatnim mirom tak mir, ki jamči vsem narodom evropske kulturne skupnosti svobodni, samostojni razvoj njih narodnega bistva ter jim omogoča plemenito tekmovalstvo na polju blagostanja in splošno človeške civilizacije. Starčevićeva stranka izjavi nato, da pritruje stališču Jugoslovancev v avstrijskem državnem zboru. — Prihodnja seja jutri.

Cesar in cesarica v Ljubljani.

Minulo soboto zjutraj ob 7. uri sta se pripeljala cesar Karl in cesarica Cita z dzornim vlakom v Ljubljano. Že v petek se je raznesla vesela novica po mestu in prebivalstvo je hitelo, da okraši hiše in okna z zastavami. Ob 1/4 na 8. uro se je cesar odpeljal dalje na soško fronto, cesarica pa je obiskala vse ljubljanske bolnice, se razgovarjala s slehernim bolnikom, tolažila in delila darila. Po vseh cestah jo je sprejemalo občinstvo s srčnim navdušenjem. Urnebesni živijo-klici so doneli povsod, kjer se je cesarica peljala in nebroj cvetja se je sipalo na njen voz in po cestah, kjer se je vozila. Popoldne so ji priredili učenci in učenke vseh ljubljanskih učilišč ginljivo ovacijo. Krog in krog Zvezde so se postavile deklice in dečki in cvetja in živijo-klicev ni bilo konca. Proti večeru je posečila cesarica ljubljanski grad in hvalila krasen razgled. Med tem se je cesar mudil na soški fronti. Po lastni izjavi je čutil srčno potrebo pohiteti med hrabre junake soške armade, da se jim osebno zahvali za junaško obrambo med deseto italijansko ofenzivo. Odlikoval je generalnega polkovnika s komanderskim križcem reda Marije Terezije, odlikoval častnike in moštvo. Med drugim je pripel poveljnika štajerskega prostovoljnega streljskega bataljona lastnoročno red železne krone na prsi. Iz Postojne se je podal v Trst, povsod predmet pristrčnih ovacij in se vrnil ob 8. uri zvečer v Ljubljano, navdušeno in radostno sprejet od nebroj občinstva, ki ga je pričakovalo. Zvečer sta krenila s cesarico Cito na ljubljanski grad. V nedeljo sta se odpeljala v Postojno, kjer je cesarica Cita ostala, cesar pa je krenil po celi Istri v Pulj, da častita tudi mornarici na lepem uspehu v Otrantski ožini. Pozno zvečer sta se vrnila v Ljubljano in se v ponedeljek proti jutru odpeljala.

DNEVNE VESTI.

Novo ministrstvo. S cesarjevim lastnoročnim pismom na ministrskega predsednika, je zaukazana ustanovitev posebnega novega ministrstva za zdravstvo in socialno skrb. To ministrstvo se bo bavilo z deli proti vojnim kugam, s socialno skrbjo za vojne poškodovance in za družine padlih in umrlih, za ljudsko zdravje, za mladino, za stanovanjsko preskrbo in za socialno zavarovanje. Predpriprave za to ministrstvo dela minister dr. Bärnreither.

Poljedelsko ministrstvo. Ministrski predsednik grof Clam-Martinic je odložil vodstvo poljedelskega ministrstva in je na to mesto imenoval sekcijski svetnik dr. pl. Seidler.

Odstop ministra dr. Bobrzynskega. Kriza ki je nastala z demisijsko ponudbo gališkega ministra dr. Bobrzynskega je rešena. Cesar je sprejel demisijo dr. Bobrzynskega ter mu je, izrekši v lastnoročnem pismu zahvalo za njegovo delovanje,

podelil briljante k velikemu križu Leopoldovega reda.

Jugoslovanski klub. Enotna organizacija, ki so si jo ustvarili naši poslanci, šteje 33 poslancev in obsega brez izjeme vse zastopnike našega naroda. Organiziran je Jugoslovanski klub na majoritetnem principu. V njegov delokrog spadajo vsa vprašanja, tičejo se naših narodnih interesov. Klubovi sklepi so za vse poslance strogo obvezni, ako so bili sprejeti z 2/3 večino. V zadevah gospodarskega in kulturnega značaja, ki niso v direktni zvezi z nacionalno politiko, je poslanec dana možnost, da nastopajo v zmislu ožjega programa svojih strank. Dosedanji parlamentarni klubi hrvatsko-slovenski, narodni in dalmatinski obstojajo kot nekaki podklubi. Napredna slovenska poslanca dr. Ravnihar in dr. Rybar se nahajata v „Narodnem klubu“, kateremu pripadata še poslanca profesor Spinčič in dr. Laginja. Načelnik tega kluba je prof. Spinčič. Temu klubu so izročeni tudi specialni interesi dr. Gregorinovega volilnega okraja, katerega vodilni možje so naprosili drja. Rybara, da zastopa njihovega odsotnega poslanca. Za predsednika si je „Jugoslovanski klub“ izvolil poslanca drja. Korošca, za podpredsednika pa poslanca drja. Laginjo. Kot prvi odlučilni organ fundira iz 10 članov obstoječa parlamentarna komisija, kateri pripadajo sledeči poslanci: Biankini, dr. Dubilič, svetnik Fon, dr. Jankovič, dr. Korošec, dr. Krek, dr. Laginja, vitez Pogačnik, dr. Rybar in dr. Smolaka. Da bo mogel „J. k.“ s čim večjo preglednostjo in energijo zasledovati razna važna aktualna vprašanja, je sklenil izvoliti več pododsekov, ki naj pripravljajo gradivo za klubove sklepe. Dva taka odseka že delujeta: eden se bavi z aprovizacijskimi zadevami, drugi zbira material za energično akcijo, tičejo se političnih persekucij.

Poslanec Klofač. Vojaško pravdnitvo na Dunaju je že dvignilo obtožbo proti drž. poslancu Klofaču. Obtožba je datirana z dne 24. maja. Soobtožen je časnikar Giunio z Lošinja. Obtožba se glasi na veleizdajstvo po § 58. lit. C) kaz. zakona.

Od soške armade se poroča. Zvečer 5. junija je bila v glavnem stanu soške armade povodom izročitve reda Marije Terezije generalnemu polkovniku pl. Borojeviću skromna svečanost. Najstarejši zmagovitih podvodij armade, fcm. Vaclav Wurm, je izročil vojskovodji pred deputacijami armade in zbranega štaba od generalov armade odmenjeni komanderski križ vojaškega reda Marije Terezije z nagovorom, v katerem je bila izražena želja, da bi bilo vojskovodji usojeno, svojo armado privedi do končne zmage, ki naj drago domovino za vedno osvobodi sovražnika, ki je vdrl v njo. Generalni polkovnik Borojević je odgovoril z zahvalnimi besedami za počaščenje. Ko je končala priprosta svečanost, so krožili sovražni tetalci v svetli junijski noči nad glavnim stanom.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju se bodo vpisovali učenci za prvi razred dne 24. junija od 9.—12. ure dopoldne v pritlični sobi zasilne bolnice na Pungrat-u šte. 27. na levi. S seboj jim je prinesli krstni (rojstni) list in obiskovalno spričevalo. Vnanji učenci se lahko prijavijo pismeno, če pošljejo po pošti omenjeni listini do 24. t. m. Vzprejemne skušnje se bodo vršile v četrtek, dne 28. junija od 1/2 9 ure naprej.

VI. avstrijsko vojno posojilo. Rok za podpisovanje VI. vojnega posojila je podaljšana do dne 22. t. m. Vsak, kdor ni iz kateregakoli vzroka podpisal še vojnega posojila, naj to stori čim preje, da zadosti svoji patriotični dolžnosti in koristi napram domovini. Tudi nadaljne prijave sprejema mestna hranilnica v Kranju v svojih običajnih urah, kakor doslej. — Mestna hranilnica v Kranju je podpisala sama za upravno imetje 1.200.000 K VI. vojnega posojila. Vlagatelji pa so do sedaj pri hranilnici podpisali 59.250 K tega vojnega posojila, med temi: Deška ljudska šola v Kranju 300 K, Dekliška ljudska šola v Kranju pa 150 K, in sicer I. razred (nabrala razrednica gdčna voditeljica Franja Jugović) 50 K, III. razred (nabrala razrednica gdčna Marija Ross) 50 K, II., IV. in V. razred (nabrali razrednici gdčna Janja Miklavčič in gdčna Olga Šavnik) 50 K.

Pregledovanje superarbitrancev. Pri pregledovanju „T“ so se pojavili dvomi, ali pridejo v letih 1893. do vštete leta 1876. rojeni, ki so bili med vojno superarbitrirani in izpuščeni k pregledovanju ali ne. C. kr. domobransko ministrstvo je opozorilo na to, da pridejo vsi, ki so bili pred 30. novembrom 1916 spoznani za črnovojno službo nesposobnim, k pregledovanju. Doba pred vojno in med vojno potemtakem ne pride v poštev, marveč le 30. november 1916. Kdor je zamudil pregledovanje, naj se takoj zgłosi.

Za vojake je preskrbljeno. Vojno ministrstvo je izdalo na vojaška poveljska ukaz, v katerem je rečeno, da mora civilno prebivalstvo v ozadju silno varčevati z živili, dočim so vojaki na bojiščih zadostno preskrbljeni. Prebivalstvo se s tem ukazom pozivlje, naj prodaja kar ima živil na razpolaganje v mesto, mesto da jih pošilja svojem na bojišču, ki jih ne potrebujejo.

Četverozveza in notranja uredba Avstro-Ogrske. Dunajski „Neues Wiener Tagblatt“ javlja iz Rotterdama: „Central News“ pravi v uvodnem članku: V slučaju, da dobe Slovani ob donavske monarhije iste pravice, kakor jih imajo Nemci v Avstriji in Madžari na Ogrskem, potem je dana možnost, da bi se stališče četverozveze približalo avstrijskemu. Toda Galicija mora pripasti samostojni Poljski in italijanske province Italiji.

Slov. planinsko društvo je na svojem občnem zboru dne 2. t. m. izvolilo sledeči odbor: Načelnik odvetnik dr. Fran Tominešek, njegov namestnik šolski ravnatelj Ivan Macher, tajnik pisarniški ravnatelj Josip Hauptmann, njegov namestnik profesor Janko Mlakar, blagajnik bančni pristav Oskar Skušek, njegov namestnik knjigovodja Rudolf Rozman, gospodar trgovec in posestnik Ivan Korenčan, njegov namestnik trgovec in tovarnar Ivan Ogorelec, odborniki višji stavbni komisar ing. Viktor Skaberne, stavbni komisar ing. Leo Mencinger, profesor dr. Vinko Šarabon, namestniki mag. komisar dr. Berce, tiskarnar Hrovatin in dež. računski oficijal Badiura. Za pregledovalca računov sta bila izvoljena dež. računski svetnik Lindtner in odvetnik dr. Švigelj.

Slovensko Planinsko društvo naznanja, da sta koči na Veliki planini in Kamniškemu sedlu že odprti in oskrbovani. Opozarja se glede kruha, da ga v kočah ni dobiti, pač pa je preskrbljeno glede pijače in živil v kolikor je to mogoče v sedanjih razmerah. Dijaki, ki hočeja dobiti brezplačno prenočišče, se imajo oglasiti pri odboru in lahko dobijo za vsak posamezen slučaj tozadevno izkaznico.

Zaplemba imetja Mihe Vošnjaka. Graško deželno kot kazensko sodišče je dovolilo zaplembo premičnega in nepremičnega v Avstriji se nahajajočega premoženja Mihe Vošnjaka, rojenega 1837., pristojnega v Šoštajn, okraj Slovenji gradec, vpok. nadzornika južne železnice, ki se nahaja sedaj v Ženevi, Pension Dupuis, Glacis de Rive 21. Miha Vošnjak je obdolžen zločina veleizdaje, zločina proti vojni sili države in pripomoči k vojaškim zločinom.

Zahvala.

Podpisani odbor izreka tem potom svojo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so pripomogli v kakršnemkoli oziru, da je dosegel čisti pribitek od gledališke predstave „Za pravdo in srce“, ki so jo priredili diletantje izobraž. društva „Kranj“ v Ljudskem domu v prid transportni koloni Rdečega križa našega društva za nabavo voza za prevajanje ranjencev, tako znaten znesek K 843 69. V prvi vrsti se pa še posebno zahvaljuje č. gg. kapelanoma Antonu Komlancu in Vinkotu Kavčiču za njih trud in naklonjenost, režiserju g. Jankotu Bidovcu kakor tudi vsem p. n. gg. diletantom za njihovo izredno požrtvovalnost. Zahvaljuje se nadalje tudi slavnemu izobraž. društvu „Kranj“ za prepustitev prostorov, g. Mariji Mayr za brezplačno uporabo električnega toka ter slavni knjigarni Ilirija za marljivo prodajo vstopnic. Vsem še enkrat najtoplejša zahvala!

Za odbor

prost. gasilnega in rezevalnega društva v Kranju, dne 9. junija 1917.

Janko Sajovic
načelnik.

Jurij Depoli
tajnik.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Tiskarskega vajenca
sprejme takoj
Tiskarna „Sava“ v Kranju

Vojne dopisnice
v poljubnih množinah
oddaja
Tiskarna „Sava“
v Kranju.

3 zlati nauki za zdravje želodca!

Kdor s „FLORIAN-om“, se krepča,
Zmeraj dober tek ima!

Če želodec godrnja,
Pij „FLORIAN-a“, pa nehá!
Ni otožen, ni bolan,
Ta, ki vživa „FLORIAN“
Naročila sprejema:

Rudolf Kokalj, Ljubljana.
Istatam se dobi tudi: slivovka, tropinka, rum
in razni likerji.

2

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad
nad K 1,000.000

brez odbitka rentnega
davka.

4 1/4 %

brez odbitka rentnega
davka.

Hranilnih vlog
nad K 23,000.000

6 52—5

Najbolj varno naložen denar v vsem
političnem kranjskem okraju!

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

**Splošni rezervni zaklad
(lastno premoženje) nad
460.000 kron!**

Hranilnica posoja na zemljišča po 5 1/2% na leto
in na amortizacijo v 45 letih, tako da na primer
dolžnik v teku 45 let popolnoma poplača poso-
jilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsa-
kega pol leta po 3 krone.

Koncem leta 1916. je bilo
stanje hranilnih vlog nad

7 milijonov 100 tisoč kron.

Posojil na zemljišča ter posojil občinam
nad 3 milijone 900 tisoč kron.

4 %

brez odbitka rentne-
ga davka, katerega
plačuje hranilnica iz
lastnega. Narasle in
nedvignjene vložne
obresti pripisuje h ka-
pitalu vsakega pol leta
— to je dne 30. junija
in dne 31. decembra
— ne da bi bilo treba
vlagateljem se zgla-
šati radi tega pri hra-
nilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega
rezervnega zaklada mestna občina Kranj z
vsem svojim premoženjem in z vso svojo dav-
čno močjo. Da so hranilne vloge res varne,
priča zlasti to:

**da vlagajo v to hranilnico tudi so-
dišča denar mladoletnih otrok in
varovancev, ter župnišča cerkveni
denar.**

Ta najstarejši in največji denarni za-
vod na celem Gorenjskem **uraduje**

v Kranju na rotovžu

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in vsak tržni
dan tudi od 2. do 4. ure popoldne.